

ÖZGÜR İNSAN'IN DİLİNDEN...

adım Abdullah,
'allah'ın kulu';
ama kul olmayı tam yüreğime oturtmadım
kendime saygımı yitirmedim
tanrısal güçler ne kadar üzerime gelirlerse gelsinler,
özgür insanı savunmanın erdem olduğuna inandım

kadere hiç inanmadım.
kader güçlerinin bana biçtiği 20. yüzyılın
çağdaş çarmıhındayım,
tek başıma ve mezar sessizliğindeyim,
bekleyeceğim,
yine de kadere inanmayacağım.
yüreğimin en son atışı kadar,
bilincimin en son kısıntısını da insanlık için kullanacağım
kendi öz erdemim ve anlamımı insanlıkta bulacak
ve yaşamı doğallığına bırakacağım.

Ortadoğu'nun çılgılığı kulaklarımda yankılanıyor:
"senin kaderin çıkışlarla örülü büyük uygarlık yürüyüşüdür.
nil ve fırat gibi güçlü nehirselsel akıştır.
ey lanetli ve soysuz evlat, onlar gibi olamazsan seni affetmem"
tanrıçalar yurdu haykırıyor:
"ey erkek koca, bunamış ve yatalak! seninle olmam.
yanar kül olurum, ama seninle yaşam ihanetini paylaşmam"
tanrılar yurdu haykırıyor:
"ey cüceler, sizleri kulluğuma bile kabul etmem.
siz lanetliler ancak cehennemde cayır cayır yakılmaya layıksınız"
büyük ozanları ağıtlar yakıyor türküler yerine:
"artık türkü söyleyip şiir yazmam,
saz çalmam ve destan yazmam;
çünkü sizler edebini ve sanatın
engin ruhunu ve güzelliğini yitirdiniz, ihanet ettiniz"
hepsi birlikte yaşam ile ölüm arasındaki uçurumun çılgılığı oluyorlar:
"sizleri affetmeyiz"

bu topraklarda
tanrı ve tanrıça hayalleri kurulurdu bir zamanlar
şimdiyse hiç hayal yaratmıyor
bir kuru çöl ve çorak ülke
bir ruhsuzluk yağıyor
bir ruhsuzluk ki,
ilham veremiyor,
şiir yaratamıyor,
aşkı geliştiremiyor.
yitik bir ülke...
Kürdistan...

yitik ülkenin halkından olmak ne acı
kaçmak namertlik,
kaçmamak çirkin bir ölüm...
lanettir sıkı boğazını
ömür çarmıhında kurban olursan
o lanet gevşetir pençelerini
kural yok!
kural ölerken nefes almak...
kural yok!
yaşam kuralı hiç yok!

lanet varsa yaşam haramdır
yürek nedir ki lanet varsa
yüreğin değersizdir,
duyuşu yoktur
düşünsen ihanettir gerçeğe
bir cüzamlı gibi her yanından cerahat akmaktadır
herkes senden kaçmaktadır
kirli ve çirkin bir yaşam, yaşam değildir
tek çaren ya özgürlük ya ölümdür!
başka yol yoktur gidesin
başka el yoktur tutasın
ne bir sevgili ne bir dost
ne bir söz ne bir gülüş
helalinden bir nefes dahi yoktur özgürlük yoksa
tek şey vardır
ölüm!

oysa ben yaşamak istiyordum,
anam beni boğmak istiyordu
ölmeyeyim diye beni boğmak istiyordu
anamı dinleseydim bu trajediler olmazdı,
kimbilir
anam o tanrıça gölgesi,
o yarım kalmış,
o inanna'nın son çılgılığı,
ama çözümsüz,
anam ilk öğretmenim
yaşam öğretmenim
onuru öğreten anam...
anam çok beddua etti
onun bedduası
yılların sinesine saplanmış trajediler miydi
o beddua etti, ben terk ettim
zalimce bir ayrılıştı ama gerçekte
büyük yalnızlık zamanlarında hatırlarım sözlerini
“arkadaşlarına çok güveniyorsun,
ama çok yalnız kalacaksın”
doğruydı,
anamın âhını aldım
yalnız kaldım
yalnızdım ama arkadaşlarımla toplumsallığımı ben kuracaktım

anam isyan ediyordu
can çekişen tanrıçalığına
kendine, bana
yıkılan özgür toplumsallığa
her şeye isyan ediyordu
“dizimin dibinde tutmak için çok çaba harcadım,
ama başaramadım” demiş bir defasında.
“bu kafa ve kişilikle zor kadın bulursun.” demişti birinde de.
akıllıydı anam
körleştiren tarihi bizi birbirimize yabancılaştıran
“sürekli dua edin, herkese hayır (bağış) yapın” oldu son sözleri
ardından dönüp baktım bir kez daha
tanrıça kültürünün sesi solup gidiyordu
anam soylu bir sesti
tanrıçanın soluğunu bana taşıyan soylu bir ses
bu sesi duydukça
yüreğimin derinliklerinde isyanımın sesini yükselttim
anayı tüketen erkek egemen sistemin zalimliğine

bizi bize yabancılaştıran iki yüzlülüğüne
insana dair olmayan her şeye rest çektim

yoktu toplumu anamın
ondandır, veremezdi bana da,
çoktan dağıtılmıştı.
kendi bulamadığı yaşam tutamağını bana vermek isteyen bir anaydı o.
bense özgür yaşamak isteyen bir küçük Kürdistanlıyım...
özgürlük çocuklukta başlar
çocuk oyunlarının arasında gizliydi özgürlük
oyun yaratmaktı özgürlük
yalnız oynamak yoktu
oyun birlikte oynanırdı
özgürlük birlikte yaşanırdı.
böyle başlar benim yaşamım
kendi kurduğum yaşamım böyle başlar
kendi kurduğum özgür dünyam böyle başlar

avcıydım çoğunda
şimdiki hakikat avcılığı değildi henüz
arkadaş avcısıydım o zamanlar
ava çıktığımda seslerini duyardım korkan annelerin
"yine geldi. bizimkini baştan çıkaracak"
evet ya, baştan çıkardım çoğunu
dağ yürüyüşlerine çıkardım
çiğdem toplamaya götürdüm
ot topladık kiminde, kiminde kuş avladık
üveyikleri toplayıp eteklerime doldurduğumda
çocukların sayısı da giderek artıyordu
hele pişirip yemek varsa
hele o temiz hazları paylaşıp dağlara yüzünü dönmek varsa,
değmeyin çocukların keyfine
çocuk dünyalarının ciddi işleriydi tabi
bir gün gidersem yine köyüme,
o benden sakladıkları arkadaşlarımı bulacağım teker teker
gelin diyeceğim,
toplanıp meydanda özgürce oyunlar oynayacağız
özgürlüğün başladığı çocukluğu bugüne, şimdiye getireceğiz
özgürce toprağa dokunup yeniden doğacağız...

ibadet edercesine dokundum toprağa
toprağın sinesinde tutkularım yeşerdi
dara tavı'nın yüzyıllık gölgesi kucak açıyordu bana
çocuk yüreğimi, aradığım sevgileri,
arkadaşlıkları buluyordum gölgesinde
ve özgür duyumsayışları
tanrı katıydı fıstık ağaçlarının gölgesi
üzüm tiyeklerinin arasındaydı tanrı katı
doğa ana esirgemiyordu çocuk yüreğimden bereketini
kutsallıkları lanetten sakınırcasına özenle toplardım ürünleri
ekmeğin artığını hiç atmazdım
bir yufka ekmek için savaştım
ekmek savaşını ciddiye aldım
buğdayın ekmeğe dönüştüğü yolda
ona dokunan ellerin kutsallığını bilirdim
neolitik zamanların ruhu geziniyordu ruhumda,
kutsallarımız çoktu
çoktu ama az olanlardı kutsal olanlar
su azdı
su kutsaldı

kuyular kazılırdı kiminde
kiminde bir mağaranın derinliklerine birikirdi damla damla
o koyu karanlık derinliklere uzanırdım
dudaklarım değdiğinde buz gibi suya
kutsanırdım
yolmadan gelirdim
mercimek ya da nohut yolmasından
Harran ovasının sıcaklığı kavururdu beni
kavuran sıcaklığın tek dermanı küplere konmuş kutsal suydı
kana kana içerdim o suyu, dünyalar benim olurdu
dudağını değdirdiğinde tüm cehennemleri yok eden
cennete bir çağrı kutsallığındaydı su
curn vardı bir de
yazın sıcaklığında buz gibi saklardı suyu
başımı daldırırdım curnun içine
kana kana içerken oluştururdum anlamını kurak toprakların
kurak toprakların nasıl canlanacağını
o anlarda düşlerdim
yolmadan gelirken düşen ter damlalarını,
pilavı kaşıklarken duyduğum bulgurun kokusunu unutmadım
toprağın tadına o anlarda vardım ben
en zor olanı, en zor şartlarda yenerek...
anamın kutsal ellerinin tadıydı bulgur pilavını güzelleştiren
üstüne yine buz gibi bir tas su...
o serinliği, o kutsallığı unutamadım,
hep o suyu arardım
hangi özgür ülkenin
hangi pınarındaydı o kutsal su
hangi gözeğe gizlenmişti
kırak topraklardı ruhumu aradığımı
bıkmadan usanmadan aradım
köylüler kaçıyorlardı birer birer o topraklardan
kolay yaşama kaçıyorlardı ve kaybediyorlardı
kaybediyorlardı ve kayboluyorlardı

zavallı bir çocuk diyorlardı
hepsi bir ağızdan "yandı Ömer" diyorlardı
"allah kimsenin çocuğunu Ömer'in çocuğu gibi yapmasın"
"yandı"...
akıllı denilen çocuklar da vardı
memur olup ömrünü tüketti kimi
kimine hükümet dediler şevket gibi
savaş diyordu anam
savaş, git, vur, intikamını yerde bırakma diyordu
sıradan bir savaşçı gibiydim
ağlıyordum kavga sonrası
"sen namussuzsun, savaşamıyorsun." dedi anam
nenem de geldi üstüme
"bunun namus duyguları tehlikelidir."
takmıştı kafayı arkadaşım hasan'a
annem gördü bir defa,
"vay, bu namussuz" dedi,
"bizim düşmanımızın çocuğuyla ilişki kurmuş."
illegal bir ilişkiydi
düşmanlığı açacak bir gizlilikteydi
feodal bir kuralı yedi yaşımdan itibaren bozdum
ruhumdan söküp attım o kirli kuralları
atmasaydım ruhumdan o kirli kuralı
nasıl getirirdim sizleri yan yana
nasıl getirirdim bir araya bunca aşireti, kabileyi

bizim bir kapı vardı,
hala gözlerimin önündedir
o kapıyı delik deşik ettim taşlarla
kapıyı görenler bakıp bakıp gülerdi
"bu ne kapısıdır?" derlerdi.
birinde annem aldı beni içeri
götürdü ahıra
elini gırtlığıma koyup
"tövbe de!" diye bağırdı, üç sefer hem de.
öyle rahat değil,
son nefesimi getirinceye kadar tabii.
çarnaçar tövbe ettim.
fakat ufak bir delik bulur bulmaz,
açar kapıyı birden fırladım.
vurdum sonra kapıya
perişan ettim
zaten annem diyordu
"kimse bununla baş edemez"
sonra baktım olmaz böyle
hazırladım kendimi
kavganın en büyüğüne
kimse benimle gerçekten baş edemesin diye
beni öyle gördüğünüz gibi ele almayın
yanılırsınız...

kim söylemiş
her babanın çocuğuna önder olduğunu
babam, yürütemiyordu,
kavga etmiyordu, etse yeniliyordu
utanıyordum,
yensin istiyordum,
yensin, güçlü olsun, bana örnek olsun istiyordum
oysa onun hali harabti,
onun gibi olmayacağım dedim.
oysa benden umutluydu, güvenirdi bana,
öyle laf anlamaz, hep kötüye oynayan,
yine de benden hayli umutluydu babam.
çünkü bağda, bahçede işimi temiz yapıyordum
bundandı sözünü söyler, umudunu dillendirirdi:
"ona dokunmayın, onun alnında fetih yazılıdır."
"sen nereye gidersen git, fethedersin.
alnında fetih işareti var."
babam yaşamı öğretmek istiyordu,
köyün, köylülüğün dışındaki yaşamı,
alim olmanın ölçülerini veriyordu bana,
"bir sigara kağıdını yastığının altına sok.
sen o yastığın işte biraz yükseldiğini fark edersen,
iyi bir alim olduğunu kanıtlarsın."
küçük şeyleri kendine layık görmüyordum,
"sen bir tek gözyaşı dökmezsün ben öldüğümde."
küçüklüklere, basitliklere gözyaşı dökmem, diyordum,
duygusuz değildim, bilakis duygu savaşıydım
dünya alem biliyordu ne kadar duygulu olduğumu
benim aşk yönüm, duygu yönüm,
bilinç yanımdan daha güçlüdür.
bilinci de ihmal etmiyorum ama
ben çarpıcı bir duygular savaşıyım.
devrim zaten duygularla başlar.

herkes gibi olmayan duygularla başladı kavgam
yedi yaşımda göze aldım kavgayı
kuralı çiğnedim
oyunu bozdum
herkes gibi olmayı asla benimsemedim
farklı olan neydi, nasıl olmalıydı
mevcut olanın zamanın gerisine düştüğünü daha o yaşımda sezinlemiştim
sonra bu sezgiler bilgiye dönüştü,
anlam oluştu ve kırdım kalıpları
on yaşımdaydım,
öfkem kabardı, “bu köyü terk edeceksin” dedim kendime,
toplumsal bir savaşı o yaşımda göze aldım.
kolay değildi kopmak
duyguların kabarmasını kim engelleyebilirdi ki,
büyük öfkeyle baktım son bir kez,
gözlerimden yağmur gibi boşaldı yaşlar
isyan duygularıyla yüklü kalbimin ağırlığından ürkmedim
çıkıp gittim kendi toplumuma doğru
köyden çıkınca durup geriye bir baktım
gürül gürül akıttım gözyaşlarımı
elveda dedim
o çocuk halimle o çok yakıcı elvedayı dillendirdim
ülkemin dağlarına elveda dedim,
taşlardan, sulardan, kuşlardan koptum
kelebeklerden, kertenkelelerden ayrıldım bir gece vakti,
yılanlardan, çıyanlardan koptum bir gecenin zifirisinde,
koptum ama unutmadım hiçbirini,
unutmadıklarımı işlediğim bir yaşam çemberi yarattım zamanın sinesinde

oyunlar oynardım o zamanlar
kızlar vardı hiç unutamadığım
aylarca oyunlar oynayıp,
kendi toplumumuzu aradığımız arkadaşlıklar vardı,
bir elif vardı
bir küçük elif
başı bağlanmış bir gün
ben anlamam baş bağlanmasını
gel derim
"gel seninle oynamaya devam edelim"
gelin olup gitmiş
peşini bırakmamışım meğer
ondan dinlediniz sonra
“gelin olduğum günlerde
Abdullah usulca eve yaklaşıp halen beni oyuna davet ediyordu.”
doğruydu bırakmadım peşini
peşinizi bırakmadım
evlilik kafesti,
kaplan kafesiydi!
oysa kadınlar güzel olmalıydı
güzel olan zeki olmalıydı
aradan zamanlar geçmiş,
elif unutmamış bu gel diyen özgür çocuk sesini
ben de unutmadım elifleri,
yitik ülkemin her yanında
başı bağlanan minik elifler olduğunu asla unutmadım.
unutsaydım çekemezdim kızları bu özgürlük oyununa,
bu savaşa çekemezdim sizleri,

yine unutulmayacak bir zaman parçası,

iki günlük yoldan geldiler,
"istiyoruz" dediler.
birkaç çuval buėday, birkaç kuruş para verdiler
alıp gittiler,
artık bir bacım yoktu,
kimdi onlar,
hiç grmemiştım, tanıımıyordum
razı değildim, ama gücüm de yoktu,
bacım,
gitti...
artık bir bacım yoktu,
gerçek miydi bu ayrılış diye sordum
acımasız ve gerçek bir ayrılık
Ölümden daha acıydı

yaşamın kendisi bir ryaydı,
sen rüyada rüya mı göreceksin?
düşler gelişebiliyor muydu?
rüyaya cesaret etmek,
zgrlėe cesaret etmekti, ettik

nasıl kayada gl olup bitecektik
nasıl kurumuş tahtaları yeşertecektik
nasıl yaşayacaktık
nasıl yaşadım.
duyguların savaşıımıydı benim yaşamım,
karasevdaalı, büyük bir savaş
zgrlk savaşıımı gerekiyordu
duygu yoldaşlığı yapması gerekenler
anlayışlı olması gerekenler vardı,

benim de bir yüreėim vardı,
benim de bir canım vardı,
benim de insan olarak gdlerim vardı.
ama kiři olarak da kolay sevmem
ve sevme hakkını görmem.
değil sevmek, yanından geçmeye bile hakkım yoktur
yitik ülkemin halkına aşıık olmadım,
saldırdım hep
bu da bir aşkıtır,
irkinlikleriyle savaşıma anlamında,
bir özgürlük aşkı.
işte atıık kapıyı,
genç kızlar skn ediyor
müthiş kadın güzelliği yaratılıyor
bu benim intikamımıdır,
bacımın, elif'in, tüm kızların,
ocuk gelinlerin intikamımıdır
bu benim vicdanımıdır
duygularımın şahlanışıdır
yedi yaşımdaki zlemlerime işte şimdi kavuşmamdır
siz de kavuřun zlemlerinize
zgrlėe adım atın
yoldaşlığınızı geliştirin. dostluğunuzu geliştirin.
ve bu bizim halkımızdır
bunsuz yaşam yürümez.
bir insan ne kadar darda olursa olsun,
yaşamı geliştirebiliyor.
en amansız savaş yıllarını,
en heyecanlı bir romana dönüřtürdük.

*"seni insanlık soyunun içinden bir daha dirilmemesine
ve bu son nefesini de keserek bitireceğim"* diyordu faşizm.
nasıl unuturuz bu sesi?
zalim bir karardı.
adımızı bile kabul etmeyecek kadar ölümcül bir karar
bizi yok etmek istiyor faşizm.
nasıl dayanmayayım
nasıl direnmeyeyim?

sıfırdan başladık
inançla, emekle, bilinçle yoğurduk
inancı nakışladık zamanın ruhuna
ben anlık biriyim.
çok süreçli yaşarım, hem de anı anına.
benim için anı yaşamak önemlidir.
anı doğru yaşamak.
her şey şu anda gerçekleşecekmiş gibi, an'a yüklendim
sizin bugününüz olan yarınları böyle yarattık
şehitler kendilerini ülke yaptı öyle yarattı,
şehitlik gerçeği, yaşam gerçeğimizdir.
şehitteki emri görüp yürümeliyiz.
şehit komutasını anlayabilmeli
ve gerekeni yerine getirmeliyiz.
özellikle şehidin yaşam anlayışını kesin temsil edebilmeliyiz.
şehitlik gerçeği, yaşam gerçeğimizdir.

anlamak iyidir.
anlamak, yaşamak için başlangıçtır.
ayıp olan, sanki hiçbir şey yokmuş gibi,
kendini sorumsuz, çözümsüz bırakmaktır.
doğru olan,
hem bütün ayıplardan kurtulmak,
gerçeğini çözmek ve anlamaktır,
hem de büyük bir tutkuyla dönüşüme güç getirmektir.
bu, bizde yaşamın kördüğümünden çözüme geçmektir. sosyal yaşamda ilerlemektir.
yaşama hayli zengin bakabiliriz.
yaşamı bütün cephelerden çok boyutlu ve yenilmez kılabiliriz.
yaşamdan vazgeçmeyin.
büyük bir tutkuyla yaşama sarılın!

evrenin amacı özgürlüktür
evren özgürlük peşindedir
ışık özgür bir akışkanlığa sahiptir
kafesteki hayvanın büyük çırpınışıdır özgürlük
bülbulün şakıması
en değme senfoniye geride bırakıyorsa,
adına özgürlük demez miyiz?
tüm sesler, renkler
akış halinde olan her şey özgürlük değil midir
ilk ve son köle olan kadının çırpınışları
özgürlük arayışı değil midir
evrensel varoluş bilmektir
insanda dile gelir
insan çoğalır, çeşitlenir,
insan güler, ağlar,
insan konuşur, farkına varır,
insan yaşar...
farkına varmazsa insan, yaşam değerini yitirir
eriyip gider takvim yaprakları gibi
ölüm bile anlamını yitirir

ne ki ölüm
yaşam yoksa yoktur ölüm

nasılmış söyleyeyim

bir varmış bir yokmuş
bir zamanlar bir sisifos varmış
tanrıların lanetine uğramış
öyle bir ceza ki
çekmekle bitmeyecek denli uzun
sınırsız ve sonsuz
*“bir taşı omuzlayacaksın
tepeye kadar taşıyacaksın
tam tepeye varacakken
düşürüvereceksin omzunun üzerinden
her seferinde tam tepeye varacakken
her seferinde düşüreceksin
bir adım kala başa döneceksin
nokta koyamayacaksın
noktasız, sonsuz bir kısır döngüye mahkum olacaksın
senin lanetin budur işte”*
sonsuz yaşamla cezalandırılmak,
ölümünden mahrum olmak varsa
nedir ki yaşamın değeri
yaşamın anlamı sonsuz yaşanmasında değil
yaşandığı anda anlam yaratmasındadır

zaman oluşturuyor bizleri,
gerçek tanrı zamandır
oluşumun hızı zamandır
zaman öldürücü değildir
oluşun kendisidir
ölümsüz yaşamın anlamı yoktur
yaşam kadar ölüm de tanımlanamaz
ölüm yaşamın bir imkânı, bir gerçekleşme tarzıdır.
anlaşılmazsa bir korkudan ibaret kalır
hakikat, yaşam ve ölümdedir
yaşam yaşanırken anlaşılmaz.
anlam yaşamla çelişir
âşık maşûkla iken, anlamın bittiği yerdedir.
mutlak anlayabilmek mutlak yalnızlıkla mümkündür,
maşûksuz olmaktır anlamın sırrı
ya yardan ya serden olmak demişler,
öyle gerektir
varlık-yokluk
anlam-madde ikilemine benzer.
yaşam bu ikilemin sonsuz düzenlenme kabiliyetidir.
düzenlenme aralıklarına biz insanlar ölüm deriz
oysa bir devinimdir
yaşamın gerçekleşmesi için zorunlu bir akış
yaşamın mutlak tanımı mutlak yalnızlığı, hiçliği, maddesizliği gerektirir

Mezopotamya’da varlık kazanmışız
Fırat gibi akıp gelmişiz
ben kendi akışımın peşindeyim
akmak kadar akışı anlamak peşindeyim
firavunlar ve nemrutların yanlarından kaçan,
geriye dönüp direnen Musa’lar, İsa’lar ve Muhammedîlere yaklaşmak,
mesajlarının özünü anlamak,
almak ve vermek az önemli ve heyecanlı serüvenler olmasa gerek.

halen aynı merkezi uygarlığın büyük takibi altındayım
ve tutuklusuyum.
hem kaçıyor hem direniyorum.

yurdun yok sayılmışsa, toplum hangi toprakta yeşerir
kültür hangi ırmakla sulanır özgür bir akış yoksa
kim yüzebilir boşlukta,
kuş olup uçabilirsin ancak,
uçmak kalmıştı bizlere de
kanatlanmak
uçurum kenarlarında seyrediyordu hayatımız
bizim payımıza kanatlanıp uçmak düştü
tavuk civcivinden kartal yavrusu çıkmaz dediler
yitik ülkem halkını böyle gördüler
yüreğini kirletmemiş,
yüreğini özgürlük rüzgarlarıyla yıkamış bir özgürlük mazlum'u,
doğan güneşi görmüş
ve şöyle demişti o zamandan
*“arkadaşın yol yürüyüşü kartal uçuşuna benziyor.
hem de sürekli yükseklerde seyrederek uçuyor”.*
hem kartal yavrusu olduk, hem de uçmaya yeltendik,
onun sözüyle süzıldük özgürlük semalarında

çocukluktan beri Kürtçe kamları dinlemiştim.
hakikat, seslerin tınısına yerleşip geliyordu işte
karanlıkları inceden inceye deliyor
ve yüreklerimizin yolunu buluyordu kamlar
Meryemxan, Cizrewi kardeşlerin sesini duyuyordum önceleri
sonra soğuk başkent zamanlarında huzurlu bir ses duydum
yankısı içime vurdu
umutsuz bir aşkı anlatıyordu o ses
beni anlatıyordu
medeniyetin dişleri arasındayken
yine alıp götürdü beni bir ses
yine bir aşk destanı
bavê salih, derwêşê evdê'yi söylüyordu
farkında mıydı o aşkın,
o can çekişen Kürt devletçiliğinin bilinmez
ama ben farkındaydım
bende can çekişiyordu bir yüzyılın zihniyeti
yitiriyordum o yüzyıl zihniyetiyle inşa ettiğim binayı
adüle ağıt yakıyordu
kalk diyordu derweş'e
adulê umutsuz direnişi anlatıyordu
adulê'nin dudaklarında,
binlerce yıllık bir kültür son nefesini veriyor gibiydi
derweş sincar dağlarından musul ovasına sürüyordu atını
Müslüman Araplar aman vermiyordu
semitik çöl kabileleriyle aryenik dağ-ova kabileleri çatışıyor
derwêşê evdê bu geleneğin son temsilcisiydi.
derwêş attan düştü ve yaralandı,
bir tarih ve toplumsallık düştü ve yaralandı.
yaralı derwêş yavaş yavaş ölüyordu
yaralı bir tarih yavaş yavaş kan kaybediyordu
soluyordu bir zamanın anlamı
derweş'in direnişi adulê'nin dilinde çılgılığa durdu
on bin yıllık bir tarih
en eski halk geleneği kendine ağıt yakıyor gibiydi
aşkın mümkün olduğunu söylüyordu
oysa derweş can çekişiyordu

êzidi gençlerin direniş bir aşkın gölgesinde can çekişiyordu
zihnimde bir aşk, can çekişiyordu
çember giderek daralıyordu
medeniyet giderek dişlerini sıkıyordu
tam o anda
çemberin içinden çemberi kırdım
medeniyetin dişlerini parçaladım
ve üçüncü kez kendimi doğurttum
anlamın ve hissin yarattığı özgür insandım ben
bunu duyumsadığımda derweşe seslendim

*sincar dağları 'nda derwêşê evdê'nin yanında olsaydım!
beyaz atların sırtında musul ovası 'na dalsaydım.
derwêş vurulduğunda sırtlayıp Kürdistan dağlarına götürseydim.
o'na, "bak, binlerce edulê ve on ikiler var" deseydim.
tanrıçaların taht kurduğu bu dağlarda rahat uyu, deseydim.
ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin artık gam yeme,
kesinleşen kürtlük ve özgür yaşam ebedi gerçekliktir deseydim.*

toplumun, halkın kendisi olmaktan çıkarılmışsa
anlamı zayıf kılınmışsa
doğuştun bir yalnızlığın mahkumu olursun
yalnızlıktan ve kendin olmaktan çıkarsan
toplumunla bütünleşirsin
ya müthiş yalnızlık ya da başka gerçekliğe teslim olmak...
tanrısal bir yalnızlık ve mahkumiyet içindeyim
işte Kürt kapını bu...
ölümlerden ölüm beğen....

oysa dağlara tutkundum
çıksaydım arkadaşlarımı düşünmeden parçalardım bu kapını
yapamadım
buz gibi kâr hesaplarının ortasında çırılçıplak kaldım
hiçbir güç yoktu beni yürütecek
kapılacak bir rüzgarım bile yoktu
olsa da artık ilgimi çekmiyordu
yoldaşlarım kendini cayır cayır yakıyordu
yanıyordu yiğit kızlar
yanıyordu delikanlılar.....
halkım her şeyini adamaya hazırdı
kim inkar edebilir o tenden, kandan duvar olanları
kim inkar edebilir güneşin yoldaşı olmak isteyenleri
yanıyordu kızlar, delikanlılar
her yangın yalnızlığı şiddetlendiriyordu
sonra
tüm kıtaların efendi güçleri bir oldular
promete nasıl kafkas kayalıklarına bağlanmışsa
nasıl ciğeri her gün kartallara yediriliyorsa
öyle bağlandım İmralı kayalıklarına
efsane şahsımda gerçeğe döndü
sermayenin yüzyıl tuzakları vardı
ve zalim tanrıları acımasızlığını kanıtlıyordu
ben bu yüzyılın çocuğuydum
ve onu çözmek gerekirdi

dışarıda bin yıl yaşasam da anlayamayacaktım
doğanın dilini burada çözecektim
efsane denilen gerçektir
günlük gerçek denilen kör bir çıkmazdı
ilk insan yürüyüşü nasıl başlamıştı

ilk anlam damlası nasıl oluşmuştu
bir kelimenin mucizevi türeyişini duyumsadım,
ekini ilk ekmenin büyük coşkusu bayram demektir
hayvan dostluğu güven veriyordu
insanlar birleşince tanrılar doğuyordu
ana tanrıça erdemi böyle doğmuştu
birleşerek ve birleştirerek
dokumayı, kerpiç evleri, el değirmenlerini anımsıyordum
köy devrimini anladıkça
komplonun kahrından biraz sıyrılıyordum
anlamak istiyordum
doğduğum topraklar üzerindeki bu dönüp dolaşmayı çözmek
yüreğimin derinliklerini hücre hücre bilmek istiyordum
bir atın ahırdan kaçması gibi dağa fırlamıştım,
anam beni tutup üç kez tövbe dedirtmişti
şimdi anlıyordum değerini
kendimi ve toprakları çözümlüyordum
meğer kendim bile kaçmışım kendimden
geriye birkaç anlam damlası kalmış sadece
o anlam damlasına tutunup yeniden kendime dönecektim

*adım Abdullah,
'allah'ın kulu';
ama kul olmayı tam yüreğime oturtmadım
kendime saygımı yitirmedim
tanrısal güçler ne kadar üzerime gelirlerse gelsinler,
özgür insanı savunmanın erdem olduğuna inandım*

yeniden daha güçlü doğdum
üçüncü kez doğdum
anamın ve modernitenin doğurma çabalarına karşı,
tüm öldürmelerden sonra
kendimi üçüncü kez yeniden doğurttum
bu doğuşu ciddiye aldım
ve sevdim
vazgeçtim herkes gibi olmaktan
yaşayan arkadaşlıklardan
yaşanmış olan her şeyden...
efsanelerde buluyordum her şeyi
sümer rahiplerinin tanrıça anamı
ve aşk kadını iştâr'ı tapınağa
tanrı-kralların yanına götürdüğünü,
kendileriyle canlı canlı mezara konuluşunu
iliklerime kadar anladım
tanrı-kralların kadını
ziyafet sofralarında zevklerinin bir parçası kılmalarını
hiç kabullenemedim.
tanrıça anamı ve aşk kadını
dirhem dirhem sömürüp yediklerini,
posasını iki-başlı evlilik diye kullarının önüne,
erkek kölelerine sus payı olarak bıraktıklarını da anladım.
bu hediyelerini erkek olarak yüreğime kabul ettirmedim
bu kabullenmeyişi kavgaya döktüm
ve milyonların kavgası kıldım
ancak böyle tanrıça anamın ve aşk kadınının iyi bir oğlu olabilecektim

binlerce yıllık kördüğümler çözülüyor
komplo çemberindeydim
dost ve yoldaş geçinenler gafletteydi
zamanın ruhunu yitirmişlerdi

sözler tutulmamıştı
tarihsel yolculuklar uçurum kenarındır
size öncülük eden,
bilerek ve bilmeyerek sizi uçuruma götürürken,
doğru yolda olduğunu sanırsınız
ve beklemediğiniz yerde ve biçimde devrilip gidebilirsiniz.
hareket ortamınız tam bir mayınlı sahadır.
kendinize, eşinize ve kardeşinize bile güvenmek zor olur
güvensizlik bir kader ağı gibi karşınızda durur
yitik ülkemin halkının tarihindedir bu
eğer önder öldürülmemişse,
teslim olmamış ve çıldırmamışsa,
hala akli başındaysa ve onuru yerindeyse,
artık kendini bekleyen ya özgürlük, ya ‘kralın öldürülme töreni’dir.
bu yaşanandır
ondandır, Kürtlerde efsane ve mitoloji gerçek olur;
varolan gerçek ise kör, dilsiz ve sağır olur.
tanrısal bir yüceliş kaçınılmazdı.
şifreyi çözümledim, ne olduğunu açıkladım.
hakimlerin tanrısı parallahı deşifre ettim
halkların, kadınların, zordaki ihtiyar ve çocukların tanrısalılıklarına saygı duydum
onların tanrısal özelliklerinin tanrı yüceliğindeydim.
İmralıdaki koşul ve biçim altında ölüm, daha büyük bir yücelmenin adıydı
bu gerçek korkuyu aştırdı
her geçen gün insanlığın soylu barış seçeneği yükseliyordu

savaşı varsa kapıda sonuna kadar direnmek vardı
ama yürekte barış vardı,
adil ve onurlu barışla karşılık verecek güçteyim
direniş ve barış kahramanlarının yolundayım;
vasiyetlerinin gereğini savunmamla dünyaya duyurdum
sonuç, ölüm nasıl gelirse gelsin,
insanlığın, halklarımızın kazanacağı bir gerçektir.
sonuç,
ya özgürlük ya ölümdü

yaşamda en değerli şey
yaşanan gerçekliğin hakikatine varmaktır
hakikat arayışçılığı en değerli insan faaliyetidir.
insan, hakikati mümkün kılan varlıktır.
yaşam serüvenine başladığımda müthiş donanımsızdım.
çözülmüş bir toplumum vardı,
ailem çözülmüş ve güçlkle ayakta duruyordu
böyle bir ailede doğup büyümek çok zordur.
kendi doğrularını çoktan yitirmiştir,
çocuğa verebilecek pek bir şeyi kalmamıştır,
bu zihniyet başa beladır
yalanlara karşı koyacak gücü yoktur
hükümrancılık dünyası deneyimlidir
yalanların etkisini bilirler
bu eşikler aşılsa girilir özgürlük yoluna
böyle istisnalar her zaman olur.
eşik meşik, dur durak nedir bilmeyenlerdendim.
yaşam koşuşturmacası beni er geç toplumsal hakikatlerle yüzleştirecekti
açık hava zindanındayken hakikat algısına fırsat yoktu
eylem ve söylem öndeydi
kapalı zindanda her şey değişti
zindan yaman öğreticiydi
büyük davan varsa
ezilmeyecek gücün varsa,

hakikat algın ve mücadelen zafere gider
her gün keşfedecek gücün varsa
hakikati kazanırsın
zaman hakikatle örülürse ancak zindan katlanılır olur
soruları duyar gibi oluyorum
bu mutlak yalnızlığa nasıl dayanıyorum öyle mi
çocukken, köyün bilgelerinin serzenişlerini duyardım
“lo li ciyê xwe rûne, ma di te da civa heye?”
cıva akışkandı.
cıva gibiydim
mitolojik tanrılar kozmik yıllar boyunca düşünseydi
bu cezayı akıl edemezlerdi
ama zamanın tanrıları akıl ettiler
yine de dayandım
direndim
dışarıdayken kendimi hazırlamıştım yalnızlığa
kadınla ilişkim önemliydi, ama soyutlaştırmıştım
sen benim hiç doğmayacak çocuğumsun demiştim
zorlu geçen çocukluk yılları belleğimdeydi
ama hiçbir imralıdaki dayanma gücümü izah etmeye yetmez
komplo, umudun zerresini bırakmayan cinstendi.
ilk günlerde nasıl dayanabileceğimi ben bile tahayyül edemiyordum.
yıllar bir yana, bir yılı bile nasıl geçirebileceğimi düşünemiyordum.
kendi kendime yerindiğim şöyle bir düşüncem oluşmuştu:
“milyonlarca kişiyi daracak bir odada nasıl tutabilirsiniz!”
nasıl tutunabilirdim İmralı kayalıklarına
iki temel gerekçem vardı
-özgür yaşamı arzulamam için toplumum, bağlı olduğum toplum özgür olmalıydı
Kürtlerin yaşamı, etrafına duvar örülmemiş zifiri karanlık bir zindandı
hakikat keskindi
-kendini mutlaka bir topluma bağlı olarak yaşanabileceği konusunda bilinçli kılacaksın.

Kürtlükten kaçtım ve Kürtlüğe yöneldim
soykırım gereği, kaçış için koşullar her yerde her an hazır ve nazırdı
kaçışı daimi teşvik edicidir
ahlâki ilke tam burada devreye giriyordu
kendi bireysel kurtuluşu pahasına kendi toplumundan kaçış ne derecede doğru veya iyidir?
ahlâklı ve onurlu bir Kürt için yaşam,
kesinlikle günün yirmi dört saatinde
varlık ve özgürlük savaşçısı olmakla mümkündür
dışarıda ahlaklı yaşadım
karşılığı ölüm ya da zindandı
savaşın doğası böyleydi
savaşsız bir yaşam koca bir sahtekârlık ve onursuzluktan ibaretti
ölüm veya cezaevine katlanmak da işin, eylemin doğasında vardı
dışarıda yaşanacak özgür bir yaşam yoktu
zindanda tahammül gücünün tek ilacı hakikat algısını geliştirmekti
hakikat algısını güçlü yaşamak, haz ve anlamdı
niçin yaşadığını doğru kavramışsan, nerde yaşadığın sorun olmaz
yaşam sürekli hata ve yalanlar içinde geçerse anlamını yitirir
keyifsizlik, rahatsızlık, kavga ve küfür yoz yaşamın doğal sonucudur
hakikat algısı gelişkin olanlar için yaşam bir mucizedir
büyük heyecan ve coşku kaynağıdır
yaşamda evrenin anlamı gizlidir.
hakikat algısıyla büyüyen yaşam,
en zor acıları bile mutluluğa dönüştürebilir.
bedenim de koşullarla savaşıyor
onun dışında yoktur katlanamayacağım bir yön
moral, bilinç ve irade gücü gerilememiştir
bilakis daha rafine hale gelmiş

estetikle beslenmiş ve zenginleşmiştir.
hakikatler, bilim, felsefe ve estetikle açıklandıkça
daha doğru, iyi ve güzel yaşamının olanakları da artıyor.
medeniyetin yoldan çıkardığı insanlarla yaşamak işkencesi var bir yanda
bir yanda İmralı işkencesi
hücremde tek başıma son nefesime kadar yaşamayı tercih ederim.
çıkarsam nerede ve nasıl yaşayacağımı soruyorlar
pek hayalcilik yapacak bir kişilik değilim.
devrimci gerçekçilik denilen bir yaşam tarzının sahibiyim
çocukluktan bugüne gelen yaşam çizgime bakılırsa,
bu anlaşılır
küçük yaşta isyandaydım
yalnız bir isyancıydım
ve yaşam özgür yaşandıkça mümkündü
ister içeride ister dışarıda,
ister ana karnında
ister fezanın herhangi bir anında ve mekânında olsun
insan yaşamı ancak toplumsal olarak özgür,
farklılık içinde eşit ve demokratik yaşanabilir
bunun dışındaki yaşam biçimleri sapaktır,
hastalıklıdır.
hastalıklı yaşamaktansa ölmek tercih edilir
çıkarsam eğer
her nerede olursam olayım,
hangi anda yaşarsam yaşayayım,
mensubu olmaya çalıştığım toplumsallık için,
bunun en trajik bir gerçeğini yaşayan Kürtler için,
yitik ülkem ve yalnız halkım için
onların çözüm ve kurtuluş yolu olan demokratik uluslaşmaları için,
parçası oldukları komşu halklar başta olmak üzere
tüm Ortadoğu halklarının çözüm ve kurtuluş yolu için,
onların da bir parçası oldukları dünya halklarının
çözüm ve kurtuluş yolu olan demokratik uluslar birliği için
sonuna kadar gerekli olan her söylem ve eylem tarzıyla
sürekli mücadele içinde olacağım doğaldır.
bunun gerekli kıldığı etik, estetik, felsefi ve bilimsel güçle
büyük pay kazanan hakikat kişiliğimle yürüyeceğim,
yaşamı kazanacağım ve herkesle paylaşacağım.

*çünkü
adım Abdullah,
'allah'ın kulu';
ama kul olmayı tam yüreğime oturtmadım
kendime saygımı yitirmedim
tanrısal güçler ne kadar üzerime gelirlerse gelsinler,
özgür insanı savunmanın erdem olduğuna inandım*